

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK FELÜGYELETÉÉRT ÉS FOGYASZTÓVÉDELEMÉRT FELELŐS ALELNÖK

Iktatószám:

Vezetői körlevél a hitelintézetek likviditási pufferére vonatkozó elvárásról

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (9) bekezdése szerinti, a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében ellátja a hitelintézetek felügyeletét.

A pénzügyi közvetítőrendszer feletti felügyeleti tevékenysége keretében eljáró MNB stratégiai célkitűzései között szerepel, hogy a pénzügyi közvetítőrendszer valamennyi szereplőjét – az MNB rendelkezésére álló valamennyi eszközzel, így többek között – proaktív felügyeleti kommunikáció útján támogassa, önkéntes jogkövető magatartásra ösztönözze, illetve minél szélesebb körben informálja az MNB elvárásairól, javaslatairól, és a jogszabályok által előírt, követendő gyakorlatról.

Jelen vezetői körlevél célja a bankok figyelmének felhívása a likviditási kockázatok teljes körű kezelésére, mely az MNB meglátása szerint túlmutat a jogszabályokban megfogalmazott számszerűsített előírások betartásán. A továbbra is szigorú monetáris politika, a bizonytalan gazdasági kilátások és a bankbetéteket érintő potenciális elszívó hatások jelentette likviditási kockázatok a meglévő kockázatkezelési rendszerek felülvizsgálatát teszik szükségessé. Jelezzük, hogy jelen vezetői körlevél a 292297-4/2023. iktatószámon megküldött, azonos című vezetői körlevélnek a speciális üzleti modellel rendelkező intézmények (pl. jelzálog-hitelintézetek) vonatkozásában felülvizsgált és kiegészített változata, amely egységes szerkezetbe foglaltn tartalmazza az MNB vonatkozó elvárásait.

A fentiek alapján az MNB a banki likviditásmenedzsment megerősítésének szükségességére hívja fel az intézmények figyelmét különösen az alábbi szempontok mentén:

- 1. Likviditási puffer mérete** – Az általános bizonytalanság mellett a likviditási tartalék növelése egy olyan univerzális megoldás, amely a legtöbb kockázat materializálódása ellen védelmet nyújt. Az MNB kockázattértékelése szerint az LCR mutató 140 százalékos értéke alatt az intézményeknek már olyan fejlett kockázatkezelési és forrásbevonási lehetőségekkel kell rendelkezniük, melyek lehetővé teszik egy hirtelen bekövetkező, nem várt likviditáscsökkenés hatékony kezelését. A 140 százalékos LCR mutató szint alatt az MNB elvárása, hogy az intézmények napi szinten, érdemi becslések nélkül legyenek képesek számítani a mutatót, továbbá rendelkeznek mindazokkal az eszközökkel és forrásbevonási lehetőségekkel, melyek biztosítják a felmerülő kockázatok gyors kezelését. Ugyan az MNB nem várja el, hogy a mutató minimum szintjét 140 százalék felett határozzák meg az intézmények, azonban ezen szint alatt az MNB a folyamatos felügyelés keretében – azaz az éves ILAAP felülvizsgálatokon kívül – külön adat és információ bekérésekkel fogja ellenőrizni a felmerült kockázatok nagyságát, illetve azok kezelésének módját, eszközrendszerét. Az MNB ezúton hívja fel az intézmények figyelmét, hogy a lehetséges megoldási lehetőségek közül különösen nem támogatott az LCR technikai növelésére szolgáló eszközök alkalmazása (pl. likvid eszköz beáramlássá alakítása).

- 2. Helyreállítási szintek** – Bár a likviditási puffer stresszhelyzetben felhasználható¹, az intézményeknek stressz nélküli időszakban is meg kell felelniük a jogszabályi előírásoknak. Az egyedi intézmények LCR mutatóinak esetében 10 százalékpontot meghaladó elmozdulások még nyugodt időszakban sem ritkák. A szektorban alkalmazott helyreállítási tervekről általánosan elmondható, hogy a figyelmeztetési szint átlépése után, ennek a ténynek a detektálása, a helyreállítási lépések kiválasztása, illetve annak a megfelelő testület általi elfogadása és végrehajtása, a tényleges likviditásjavító hatás kifejtése jelentős időigénnyel járhat. Az előbbiekre tekintettel az MNB elvárja, hogy az intézmények felülvizsgálják a helyreállítási tervükben szereplő figyelmeztetési és beavatkozási szinteket. Az MNB a jelenlegi piaci körülményeket figyelembe vevő értékelése szerint 120 százalékos minimum szint meghatározása javasolt erre az indikátorra vonatkozóan. Bár ezen javaslat nem kötelező erejű, azonban az MNB elvárja, hogy az LCR mutatóra vonatkozó legalsó (piros/beavatkozási) szint a jogszabályi limitet jelentő 100 százaléknál nagyobb értékben kerüljön meghatározásra, és amennyiben ez 120 százalék alatti érték lesz, akkor az MNB kiemelet figyelmet fog fordítani a helyreállítási tervben meghatározott akcióterv megvalósíthatóságára.
- 3. Kockázatazonosítás és stressztesztelés** – Az intézményektől elvárt a likviditási kockázatok teljes körű kezelése. Ez azt jelenti, hogy az intézményeknek vizsgálniuk kell, hogy a jogszabályi előírásokban alkalmazott modellek (kiáramlási faktorok, likvid eszközök értékelése stb.) megfelelően tükrözik-e a saját kockázataikat, illetve vannak-e olyan kockázatok, melyeket a jogszabályi előírások nem fednek le. Ennek megvalósítására az MNB a megfelelő stresszteszt elvégzését tartja jó gyakorlatnak. A kockázatok széles körű lefedése érdekében, az MNB elvárja egyrészt a jelenleg alkalmazott stresszteszt módszertani áttekintését, szükség esetén azok módosítását, másrészt az eredmények hangsúlyos figyelembevételét a kockázatkezelési, illetve akár az üzleti döntések meghozatalakor. Az MNB módszertanilag különösen a 60 vagy 90 napon belül felmerülő likviditási kockázatok (lejáratok, felmondási opciók) bevonását tartja jó gyakorlatnak. Tájékoztatásul jelezzük, hogy az egységes értelmezés segítése érdekében az MNB hamarosan új vezetői körlevélben szándékozik frissíteni a Felügyeleti Likviditási Stresszteszt (FLST) módszertanát és erősíti meg az azzal kapcsolatos elvárásait.

Az intézményektől elvárt, hogy a körlevél elvárásait kockázataikkal arányosan valósítsák meg. A speciális üzleti modellel rendelkező intézmények (például a betétet nem gyűjtő és kiszámíthatóbb pénzáramlásokkal rendelkező jelzálog-hitelintézetek) esetében a 140 és 120 százalékos elvárások az intézmény kockázatértékelése alapján alacsonyabban – de határozottan a 100 százalékos jogszabályi limit fölötti értékben – is megállapíthatóak, azonban esetükben ugyanúgy alkalmazandóak a kockázatazonosításra, illetve kezelésre vonatkozó elvárások.

Az MNB elvárja, hogy valamennyi hitelintézet a jelen vezetői körlevél elvárásait 2023. szeptember 30-ig valósítsa meg, és 2023. december 31-ig építse be a szabályzatába.

Felhívjuk az intézmények figyelmét, hogy az ICAAP-ILAAP-BMA kézikönyv – 2023. júniusi módosítása után – a betétkoncentrációra meghatározott többletkövetelményeket a korábbi 2,5 helyett már az 1 százalékos részesedésű betétek után várja el. Jelen körlevélben meghatározott limitek az I. pilléres, azaz a nagybetétes többletkövetelmények nélkül számolt LCR-re vonatkoznak.

A vezetői körlevél a felügyelt intézményekre kötelező erővel nem rendelkező felügyeleti szabályozó eszköz, azonban a vezetői körlevélben megfogalmazott elvárásoknak való megfelelést az MNB folyamatosan

¹ BIZOTTSÁG 2014. október 10-i (EU) 2015/61 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hitelintézetekre vonatkozó likviditásfedezeti követelmények tekintetében történő kiegészítéséről 4. cikk (3) pont.

figyelemmel kíséri, értékeli, és a tapasztalatok alapján további szabályozói eszközök alkalmazásának szükségességét is megvizsgálja. Az MNB a jelen vezetői körlevelet közvetlenül megküldi a hitelintézetek vezetőinek és az MNB honlapján is közzétételre kerül.

Köszönöm szíves együttműködését.

Budapest, 2023.

dr. Kandrács Csaba
a Magyar Nemzeti Bank alelnöke